

Wymagania edukacyjne z języka polskiego - klasa 4

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Rodzinne spotkania	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - wymienia postaci występujące na obrazie	- prezentuje postacie przedstawione na obrazie - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określa dominujące na obrazie kolory - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	- opisuje pierwszy i drugi plan obrazu - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie - proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	- określa nastrój obrazu i uzasadnia swoją wypowiedź - opowiada o sposobach spędzania wolnego czasu ze swoją rodziną - przedstawia własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających zacieśnianiu więzi rodzinnych
3. Witam w moim domu	- czyta wiersz głośno - wymienia bohaterów wiersza - nazywa wers i strofę - odtwarza wiersz z pamięci	- czyta wiersz głośno, wyraźnie - przedstawia bohaterów utworu - wskazuje w tekście wiersza wers i strofę - wyglasza wiersz z pamięci	- czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa - określa temat wiersza - określa dwie cechy gospodarza i dwie cechy gościa - opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu - wyglasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową	- czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację - określa cechy gospodarza i cechy gościa - opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu - deklujuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej	- prezentuje informacje o autorze wiersza - określa zasady gościnności - przedstawia w nietypowy sposób swój dom, domowników i ulubione przedmioty

			dykcją		
4. Co wiesz o swojej rodzinie?	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • podejmuje próbę sporządzenia notatki w formie schematu	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • sporządza niepełną notatkę o bohaterze utworu w formie schematu	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • sporządza notatkę o bohaterze utworu w formie schematu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • sporządza notatkę o bohaterach utworu w formie schematów • wyjaśnia, jak rozumie ostatnie wersy utworu	• prezentuje informacje o autorze • wyjaśnia pojęcie drzewa genealogicznego • prezentuje informacje o swojej rodzinie w formie drzewa genealogicznego
5. Jak napisać życzenia lub pozdrowienia?	• poprawnie zapisuje miejscowość i datę • podejmuje próbę napisania życzeń lub pozdrowień	• poprawnie zapisuje adres • redaguje życzenia lub pozdrowienia według wzoru	• stosuje zwroty do adresata • redaguje życzenia lub pozdrowienia	• redaguje życzenia lub pozdrowienia odpowiednie do sytuacji i adresata • wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową • stosuje emotikony	• redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami lub pozdrowieniami w związku z określoną sytuacją
6., 7. Co wiemy o głoskach, literach i sylabach?	• wymienia litery w kolejności alfabetycznej • dzieli wyrazy na sylaby	• porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej • poprawnie dzieli wyrazy na sylaby • odróżnia głoski i litery	• określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach • poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii • odróżnia samogłoski i spółgłoski	• bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski • korzysta ze słownika ortograficznego	• sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • korzysta z katalogu bibliotecznego
8. Jak korzystać ze słownika?	• wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku ortograficznym	• odczytuje definicje wyrazów w słowniku języka polskiego	• odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • korzysta ze słownika ortograficznego	• korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego • podejmuje próby	• samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego

			• podejmuje próby korzystania ze słownika języka polskiego	korzystania z internetowych wersji słowników	• korzysta z internetowych wersji słowników
9. Jak się porozumiewamy?	• wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu • odczytuje najczęściej występujące znaki graficzne i symbole	• odróżnia komunikaty słowne, graficzne i dźwiękowe • odczytuje znaki graficzne i symbole	• odczytuje informacje przekazywane za pomocą gestów i mimiki	• przekazuje określone informacje odpowiednimi gestami i mimiką	• projektuje znaki graficzne przekazujące określone informacje • przekazuje i odczytuje podstawowe słowa w języku migowym
10. Co wiemy o zdaniach oznajmujących, pytających i rozkazujących?	• buduje zdania • rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	• buduje poprawnie proste zdania • buduje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące	• buduje poprawnie zdania • przekształca zdania oznajmujące w zdania pytające	• przekształca zdania rozkazujące tak, by wyrażały prośbę	• stosuje różne rodzaje zdań w zależności od zamierzonego celu
11. Znaki na końcu zdania	• wskazuje znaki interpunkcyjne: kropkę, pytajnik, wykrzyknik • stosuje kropkę na końcu zdania	• stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik	• poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik	• określa różnicę w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego: kropki, wykrzyknika, pytajnika	• redaguje krótki dialog złożony z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne
12. List Karolka	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu	• samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania • przedstawia pomysły na ciekawe spędzanie wolnego czasu

13–14. Od akapitu do tekstu. Jak napisać list?	• poprawnie zapisuje miejscowość i datę • wymienia elementy listu • podejmuje próbę napisania listu	• stosuje zwrot do adresata • redaguje list według wzoru	• stosuje zwroty do adresata • stosuje zwroty grzecznościowe • redaguje list do kolegi	• stosuje różne zwroty do adresata • dzieli tekst na akapity • redaguje list do określonego adresata na podany temat	• samodzielnie, zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący list
15–16. Jaką funkcję pełni rzeczownik i przez co się odmienia?	• wskazuje rzeczowniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika	• określa rodzaj rzeczownika • odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki	• stosuje rzeczowniki w odpowiednich formach	• określa przypadek i liczbę danego rzeczownika	• rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności, np. <i>pomarańcza, kontrola, kafelek</i> • poprawnie używa różnych form rzeczowników sprawiających trudności, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika
17. Dlaczego pani Słowikowa płakała?	• czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • dzieli wiersz na wersy, strofy, • wskazuje rymy, epitety • odtwarza wiersz z pamięci	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, rym • wygłasza z pamięci wiersz	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • wypisuje z wiersza przykłady rymów • określa 2–3 cechy bohaterów wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterów wiersza • opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu • proponuje własne epitety • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej	• prezentuje informacje o autorze wiersza • przedstawia własne propozycje nazw oryginalnych dań

			dykcją		
18. Dorośli i dzieci	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>rytuał</i>	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa narratora • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu	• prezentuje informacje o autorze utworu • sporządza notatkę o szkolnych albo rodzinnych rytuałach i wyjaśnia, czemu one służą
19. „Wszystko jest poezją, każdy jest poetą”	• czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • rozpoznaje wersy, strofy, epitety	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, epitet	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohaterki utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterki utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterce wiersza • określa nastrój utworu	• tworzy poetyckie określenia dla zjawisk przyrody przedstawionych na zdjęciach

20. Kto się czubi, ten się lubi	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa osobę opowiadającą o przedstawionych wydarzeniach • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>anagram</i>	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • przedstawia swoją opinię o bohaterce i jej zachowaniu	• opowiada w ciekawy sposób o swoich relacjach z rodzeństwem lub przyjaciółmi • układa własne <i>anagramy</i>
21–23. Pisownia wyrazów z ó i u	• wymienia zasady ortograficzne pisowni ó i u • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -ów, -ówka, -ówna	• stosuje zasady ortograficzne pisowni ó i u • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z ó wymiennym	• poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec • korzysta ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym	• samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisuje wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia ó i u)
24–25. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 1.					
26. Wspólne zabawy	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postacie występujące na obrazie	• prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa kolory dominujące na obrazie • określa źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • opowiada o innych sposobach spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników • omawia elementy sztuki

					plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
27. Na skrzydłach marzeń	• czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wyjaśnia, czym jest wers i epitet • wyjaśnia, czym jest ożywienie	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epitet • rozpoznaje w tekście ożywienie	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohatera utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterze utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohatera utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterze wiersza i jego marzeniach • określa nastrój utworu • wskazuje w tekście ożywienie i wyjaśnia jego funkcję	• prezentuje informacje o autorze wiersza • wymyśla własne przykłady ożywienia • przedstawia propozycje realizacji marzeń w szkole
28. Pierwszy dzień w nowej szkole	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa osobę opowiadającą o przedstawionych wydarzeniach • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • przedstawia sytuację, w której znalazła się	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • wyraża swoją opinię o bohaterce, jej sytuacji w nowej szkole i uczuciach, jakich doświadczyła • porównuje szkoły polską i szwedzką	• przygotowuje w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) interesujące informacje o swojej szkole dla rówieśników z innego kraju

			bohaterka • przedstawia szkołę szwedzką		
29–30. Jaką funkcję pełni przymiotnik i przez co się odmienia?	• wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i przypadki przymiotnika	• odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki • wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami	• stosuje przymiotniki w odpowiednich formach • odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	• określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika • określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej	• w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika • opisuje szkolnego kolegę, używając przymiotników
31. Wspólna praca w grupie	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • określa narratora	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podaje nazwy określające narratora uczestniczącego w wydarzeniach i nieuczestniczącego w wydarzeniach	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi	• prezentuje własne zdanie na temat pracy w grupie • pracując w grupie, ustala zasady, które powinny obowiązywać podczas wspólnego wykonywania zadań
32. Czym dla mnie jest książka?	• czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wie, czym jest wers, strofa • podaje tytuł i autora swojej ulubionej książki	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epitet • wskazuje wers, który mówi o korzyściach płynących z czytania	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • wskazuje wersy, które mówią o korzyściach płynących z czytania	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa temat wiersza • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wskazuje w tekście ożywienie i wyjaśnia jego funkcję	• wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelnich • pisze do gazetki szkolnej informacje o książce, którą warto przeczytać

		książek • przedstawia w 2–3 zdaniach swoją ulubioną książkę	książek • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie • prezentuje swoją ulubioną książkę	• wyjaśnia sformułowania <i>książka – przyjaciółka, książka czeka</i> • prezentuje swoje ulubione książki	
33. Ludzie książki	• wymienia osoby tworzące książki i wskazuje je na rysunku	• opisuje pracę poszczególnych osób tworzących książki	• określa cechy osób wykonujących zawody związane z tworzeniem książek • opowiada w kilku zdaniach, jak powstaje książka	• opowiada w interesujący sposób, jak powstaje książka • opisuje budowę książki, posługując się odpowiednim słownictwem (strona tytułowa, grzbiet książki itp.)	• samodzielnie wyszukuje informacje w różnych źródłach i przygotowuje prezentację przedstawiającą wybrany zawód związany z procesem powstawania książki
34–35. Pisownia wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły	• wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	• stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów	• poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przeczyska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki • korzysta ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisuje tytuły książek, filmów, utworów, dzieł sztuki, programów, również ze spójnikami i przymkami wewnątrz tytułu • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą)
36. Cudzysłów i kursywa	• wskazuje cudzysłów i kursywę • wymienia zastosowanie cudzysłowu i kursywy	• zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach	• zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzysłowach	• stosuje kursywę w tekście pisanym na komputerze	• poprawnie zapisuje e-mail do kolegi lub koleżanki na temat swoich ulubionych książek, filmów i programów • posługuje się poprawnymi formami rzeczownika <i>cudzysłów</i>

37. Dobry sposób spędzania wolnego czasu	• czyta wiersz głośno • podaje nazwę formy spędzania wolnego czasu przedstawioną w wierszu • określa, czym jest wers, strofa i epitet	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • wypowiada się na temat formy spędzania wolnego czasu przedstawionej w utworze • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę i epitet	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o tym, co dzieje się w świecie opisanym w książkach • wskazuje w wierszu epitety	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wyjaśnia, jak rozumie dwa ostatnie wersy wiersza <i>W bibliotece znajdziesz...</i>	• wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelnich • układa własne propozycje wyrazów rymujących się
38. Co się znajduje w bibliotece?	• wymienia, co znajduje się w księgozbiórce podręcznym • określa, czym jest katalog biblioteczny • wymienia zasady zachowania się w bibliotece	• wymienia rodzaje katalogów bibliotecznych • przestrzega zasad zachowania się w bibliotece	• rozróżnia rodzaje katalogów bibliotecznych • wybiera katalog biblioteczny odpowiedni w określonej sytuacji	• korzysta z katalogu bibliotecznego przy szukaniu książek i materiałów	• swobodnie korzysta z katalogu bibliotecznego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
39. Jakie informacje odczytasz z karty katalogowej?	• określa, czym jest karta katalogowa i wymienia jej najważniejsze elementy	• wymienia elementy karty katalogowej • odczytuje z karty katalogowej informacje o szukanej książce	• odnajduje w książce informacje potrzebne do przygotowania karty katalogowej	• znajduje wskazane informacje w karcie katalogu internetowego • korzysta z katalogu internetowego	• swobodnie korzysta z katalogu internetowego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
40–41. Jak sporządzić notatkę?	• określa, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania	• odróżnia różne sposoby notowania • notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu i punktów	• wybiera z tekstu ważne informacje • notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli	• sporządza notatkę w określonej formie • wybiera sposób zanotowania ważnych informacji	• trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi • odczytuje skróty: <i>wg, nr, np., ok., m.in., r., w.</i> i posługuje się nimi w notatkach

42. Aniol i szkolne zabawy	• czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • określa, czym jest wers, rym, epitet • odtwarza wiersz z pamięci	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i epitet • wygłasza wiersz z pamięci	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohaterów utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia bohaterów utworu • opisuje zachowanie bohaterów utworu i wyraża swoją opinię na ten temat • wyjaśnia, jak rozumie komentarz anioła • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej	• omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń
43. Szkolne nieporozumienia	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyjaśnia, na czym polegało nieporozumienie	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi	• prezentuje informacje o autorze utworu • podaje przykłady innych szkolnych nieporozumień
44–45. Pierwsze spotkanie z lekturą <i>Akademia pana Kleksa</i>	• czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje postacie	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy	• prezentuje informacje o autorze lektury i innych jego utworach • pisze opowiadanie

	wydarzenia przedstawione w utworze	fantastyczne • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa wydarzenia i postacie fantastyczne	sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o lekturze	inspirowane treścią lektury • samodzielnie sporządza notatki
46. Niezwykłe lekcje w Akademii pana Kleksa	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • wskazuje postacie fantastyczne	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o lekcjach w Akademii pana Kleksa • określa 2–3 cechy pana Kleksa • określa wydarzenia, postacie i przedmioty fantastyczne • wypisuje wydarzenia fantastyczne	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy pana Kleksa • opowiada w ciekawy sposób o lekcjach w Akademii pana Kleksa • redaguje notatkę w punktach – plan dnia w Akademii pana Kleksa	• proponuje nietypowe przedmioty, których lekcje mogłyby się odbywać w szkole • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
47. Jak opisać postać?	• definiuje opis postaci i wymienia jego najważniejsze elementy • wymienia wyrazy opisujące wygląd postaci • opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd i zachowanie postaci rzeczywistej	• podaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym • redaguje według wzoru opis postaci rzeczywistej	• redaguje opis postaci rzeczywistej	• stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis postaci, unikając powtórzeń

48. Kłopoty z kolegami	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora	• czyta głośno, z podziałem na role • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie z podziałem na role • określa narratora w tekście utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy Pinokia	• czyta głośno, z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	• prezentuje informacje o autorze lektury • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
49–50. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 2.					
51. Poznajmy się!	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postacie występujące na obrazie	• prezentuje postacie przedstawione na obrazie (stroje, mimikę) • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa dominujące na obrazie kolory • określa źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • nazywa emocje, które mogą odczuwać chłopcy	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • proponuje, o czym mogą myśleć bohaterowie przedstawieni na obrazie	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
52. Myślę, więc jestem	• czyta wiersz głośno • określa osobę mówiącą w wierszu • określa, czym jest wers, rym • wyjaśnia, czym jest porównanie	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • przedstawia myśli osoby mówiącej w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i porównanie	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa kilka cech osoby mówiącej w wierszu • opowiada w 2–3 zdaniach o swoich zainteresowaniach,	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • wskazuje w tekście wiersza porównania i określa ich funkcję • opowiada o swoich zainteresowaniach, ulubionych zajęciach,	• wymyśla własne przykłady porównań • rysuje ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny)

			ulubionych zajęciach i marzeniach • wskazuje w tekście porównania	planach i marzeniach	
53–54. Co jest potrzebne dzieciom?	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • wymienia 2–3 życzenia dzieci	• czyta głośno, z podziałem na role • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienia życzenia dzieci	• czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy Maciusia • określa 2–3 cechy dzieci • ocenia postulaty dzieci • sporządza notatkę w formie tabeli na temat potrzeb dzieci	• czyta głośno, z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ocenia ich zachowanie • proponuje własny postulat na sejm dziecięcy	• prezentuje informacje o autorze lektury • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury • wyszukuje w internecie informacje o prawach dziecka i sporządza na ten temat notatkę
55. Jaką cechę ośmiesza poeta?	• czyta wiersz głośno • określa osobę mówiącą w wierszu • określa, czym jest wers, strofa, epitet • odtwarza wiersz z pamięci	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, epitet • wygłasza wiersz z pamięci	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa nastrój wiersza • wymienia kilka cech osoby mówiącej w wierszu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa osobę mówiącą w wierszu • określa cechy osoby mówiącej w wierszu • opisuje zachowanie bohaterki utworu i wyraża swoją opinię na ten temat • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój	• wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>chwaleniem</i> a <i>przechwalaniem</i> • wyjaśnia, jakimi osiągnięciami, wiedzą i umiejętnościami warto się chwalić

			wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	utworu	
56–58. Jaką funkcję pełni czasownik i przez co się odmienia?	• wskazuje czasowniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika • wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • określa bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika	• odmienia czasowniki przez liczby i osoby • odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • rozpoznaje bezokolicznik	• stosuje czasowniki w odpowiednich formach • określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika • odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej	• poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach • tworzy poprawne formy trudnych czasowników • określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika • używa bezokoliczników w wypowiedzi	• używa poprawnego sformułowania <i>ubieram się w płaszc</i>
59–60. Jak się odmienia czasownik w czasie przeszłym i przyszłym?	• wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika • określa rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasownika w czasie przeszłym	• odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • odmienia czasowniki w czasie przeszłym przez osoby, liczby i rodzaje • określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej • wskazuje czasowniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	• stosuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej • odróżnia rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasowników w czasie przeszłym	• przekształca teksty pisane w czasie teraźniejszym na teksty pisane w czasie przeszłym lub przyszłym • stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym	• odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników
61–62. Pierwsze spotkanie z lekturą <i>Mikołajek</i>	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy	• prezentuje informacje o autorach lektury • redaguje twórcze opowiadanie związane z

	wydarzenia przedstawione w utworze	czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wyszukuje w lekturze określone informacje • wyraża w 2–3 zdaniach swoją opinię o lekturze	sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • wyszukuje w lekturze określone informacje i sporządza z nich notatki • wyraża swoją opinię o lekturze	treścią utworu, np. o zabawnej historii, która wydarzyła się w szkole
63. Ludeczka da się lubić?!	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • podaje nazwę opowiadania	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa 2–3 cechy bohaterki utworu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania	• wypowiada się w sposób wyczerpujący na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury

			opowiadania		
64. Dobry sposób na przezviska	• czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny w wierszu • określa, czym jest wers i strofa • wyjaśnia, czym jest wyraz bliskoznaczny	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wers i strofę • wskazuje wyrazy bliskoznaczne	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa nastrój wiersza • określa osobę mówiącą w wierszu • wymienia kilka cech bohaterki wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • dobiera wyrazy bliskoznaczne	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje zachowanie bohaterki utworu i wyraża swoją opinię na ten temat	• wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>przezviskiem</i> a <i>przydomkiem</i> • pracując w grupie, wymyśla ciekawe i zabawne przydomki odnoszące się do zalet oraz mocnych stron kolegów i koleżanek
65. Jak korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych?	• wyszukuje wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych	• odczytuje wyrazy bliskoznaczne w słowniku synonimów	• odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • korzysta ze słownika synonimów	• trafnie dobiera wyrazy bliskoznaczne • podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słownika	• samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika synonimów
66. Nie wszyscy muszą być jednakowi	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • określa, czym jest opowiadanie	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów	• wypowiada się w wyczerpujący sposób na temat wydarzeń przedstawionych w tekście i wyjaśnia, jak rozumie słowa: <i>Nie wszyscy muszą być jednakowi</i>

		utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania	głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy opowiadania	utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania	
67–69. Każdy z nas potrafi zrozumieć zasady ortografii!	• wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: <i>-arz</i> , <i>-erz</i> , <i>-mistrz</i> , <i>-mierz</i>	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ż</i> po <i>l</i> , <i>ł</i> , <i>r</i> , <i>n</i>	• tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> wymiennym • korzysta ze słownika ortograficznego	• poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni <i>rz</i> po spółgłoskach • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i> i <i>ż</i>) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
70–72. Niezwykle cenne stare tenisówki	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	• opisuje magiczne tenisówki Percy’ego i wyjaśnia, na czym polegała ich moc
73–74. Jak opisać przedmiot?	• wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu • podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu	• wyszukuje w tekście informacje na temat wyglądu przedmiotu • redaguje według wzoru opis przedmiotu	• redaguje opis przedmiotu	• stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję • wydziela akapity	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis

	• opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu				przedmiotu, unikając powtórzeń
75. Kto może zostać wielkim człowiekiem?	• czyta wiersz głośno • definiuje podmiot liryczny • określa, czym jest wers i rym • wyjaśnia pojęcie adresata utworu	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy • wskazuje adresata utworu	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia 2–3 cechy, jakie powinna mieć osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia cechy, jakie powinna mieć osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka • wyjaśnia pisownię wielką literą wyrazu <i>Wielkość</i>	• prezentuje informacje o autorze wiersza • wyjaśnia pisemnie, jak rozumie słowa <i>Nie wiadomo wcale, jak się Wielkość w życiu rozpoczyna</i> • samodzielnie przygotowuje informacje o osobie, która zasługuje na miano wielkiego człowieka
76–77. Podsumowanie wiadomości do rozdziału 3.					
78. Wiosenny pejzaż	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie • wymienia elementy pejzażu przedstawione na obrazie	• przedstawia elementy pejzażu przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie • odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury	• określa dominujące na obrazie kolory • określa źródło światła i ruch • opisuje elementy pejzażu przedstawionego na obrazie • określa nastrój, jaki wywołuje obraz	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
79. Co łączy Polaków?	• czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny • wskazuje wers, strofy i rymy • określa pojęcie adresata	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór	• prezentuje informacje o autorze wiersza • przygotowuje dla rówieśników z innego kraju interesujące informacje o Polsce w

	utworu • odtwarza wiersz z pamięci	rymy • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu • wygłasza wiersz z pamięci	• wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	• wyjaśnia, jak rozumie słowo <i>patriotyzm</i> • określa nastrój utworu • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu	wybranej formie (plakat, film, prezentacja)
80–81. Najważniejsza pieśń Polaków	• odtwarza tekst hymnu z pamięci • przyjmuje odpowiednią postawę w czasie śpiewania hymnu • wymienia uroczystości i sytuacje, w czasie których śpiewany jest hymn państwowy • określa, czym jest rytm	• wskazuje adresata utworu • wskazuje podmiot liryczny w utworze • wskazuje w tekście wersy, strofy, rymy • odczytuje strofę, dzieląc wyrazy na sylaby	• określa temat utworu • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny w utworze • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • porównuje rytm w dwóch dowolnie wybranych strofach	• nazywa uczucia, jakie wyraża utwór, i wskazuje odpowiednie cytaty • określa nastrój utworu • wyjaśnia, na czym polega rytm utworu • objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych wspólnie	• prezentuje historię powstania polskiego hymnu państwowego • wyjaśnia, kim byli: Jan Henryk Dąbrowski, Stefan Czarniecki, Napoleon Bonaparte
82–83. Poetycki zachwyt nad polskim niebem	• czyta utwór głośno • wskazuje wers i rymy • odtwarza fragment utworu z pamięci • określa, czym jest porównanie i ożywienie	• czyta utwór głośno, wyraźnie • wskazuje w tekście wersy i rymy • wskazuje porównanie i ożywienie • wygłasza z pamięci fragment utworu	• czyta utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat utworu • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wskazuje porównania i ożywienia • sporządza notatkę w formie tabeli o przedstawionych w utworze chmurach, wypisując przymiotniki i czasowniki • wygłasza z pamięci fragment utworu w	• czyta utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych dziś • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyjaśnia występujące w utworze porównania i ożywienia • nazywa uczucia, jakie wyraża utwór • wyjaśnia, dlaczego według tytułowego	• prezentuje informacje o autorze utworu • układa porównania opisujące inne zjawiska przyrody, np. deszcz, zachód słońca, tęczę

			odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją	bohatera ojczyste niebo jest piękniejsze od włoskiego • deklamuje fragment utworu, odpowiednio modulując głos i oddając jego nastrój	
84. Jaką funkcję pełni przysłówki?	• wskazuje przysłówki wśród innych części mowy	• wyszukuje przysłówki w tekście • rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników	• tworzy przysłówki od przymiotników • posługuje się przysłówkami w zdaniu	• określa znaczenie przysłówków w zdaniu • dostrzega związek między przysłówkiem a czasownikiem	• redaguje tekst z wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówków
85. Tajemnicze życzenie	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze, zachowując chronologię • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wyjaśnia morał płynący z opowieści	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o księciu Popielu i sporządza notatkę na jego temat • wyjaśnia, na czym polegał obrzęd <i>postrzyżyn</i> u Słowian

86. „Tutaj się osiedlimy...”	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest legenda	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy legendy	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o godle Polski i sporządza na jego temat notatkę • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o herbie miejscowości, w której mieszka
87–88. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	• poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> • korzysta ze słownika ortograficznego	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
89. Legenda o Juracie, bursztynie i sztormie	• czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i	• czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i	• czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• wymienia legendy związane z regionem, w którym mieszka • w sposób interesujący opowiada jedną z legend związanych z regionem, w którym mieszka

	postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest legenda	czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy legendy	• określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy	• określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, pisze opowiadanie o legendarnych wydarzeniach, unikając powtórzeń • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pochodzeniu bursztynu
90. Jak napisać plan wydarzeń?	• określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń	• porządkuje według chronologii plan ramowy wydarzeń	• redaguje odtwórczy plan ramowy wydarzeń • przekształca czasowniki w rzeczowniki nazywające czynności	• rozbudowuje plan ramowy w plan szczegółowy • stosuje odpowiedni układ graficzny	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
91. Fantazja czarnoksiężnika z Krakowa	• czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest legenda	• czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • wymienia jedno miejsce realistyczne występujące w legendzie • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne	• czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wymienia dwa miejsca realistyczne występujące w legendzie • określa wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wymienia trzy miejsca realistyczne występujące w legendzie: rynek w Krakowie, kopalnie srebra w Olkusz, Maczugę Herkulesa koło Pieskowej Skały • określa cechy bohaterów	• wyjaśnia znaczenie powiedzeń: <i>Co nagle, to po diable; Jak się człowiek śpieszy, to się diabeł cieszy</i> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń

		i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy legendy	• wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy	utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	
92. Niezwykłe spotkanie	• czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne	• czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne	• czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy Złotego Kaczora	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy Złotego Kaczora, uwzględniając jego sposób mówienia • wyraża swoją opinię o Złotym Kaczorze i jego zachowaniu	• wyszukuje w bibliotece lub internecie legendę o Złotej Kaczce • opowiada legendę o Złotej Kaczce
93. Teatralne czary	• czyta wiersz głośno • definiuje podmiot liryczny w wierszu • określa, czym jest wers, strofa, rym • wyjaśnia pojęcie adresata utworu	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór	• wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia teatralnego • wymyśla sposoby wykorzystania różnych przedmiotów codziennego użytku w teatrze

		do adresata utworu			
94. Kto pracuje w teatrze?	wymienia osoby tworzące spektakl teatralny	- przedstawia osoby tworzące spektakl teatralny i opisuje ich pracę - przedstawia 2–3 zasady kulturalnego zachowania się w teatrze	- określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem - opowiada w kilku zdaniach o swojej wizycie w teatrze, używając słownictwa związanego z teatrem	- określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem - opowiada w ciekawy sposób o swojej wizycie w teatrze, swobodnie używając słownictwa związanego z teatrem - przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze	wymienia kilka nazwisk współczesnych twórców teatralnych
95–96. Przygotowujemy inscenizację <i>Legendy o warszawskim Bazyliisku</i>	- czyta głośno z podziałem na role - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - określa, czym jest dramat jako tekst przeznaczony do wystawiania na scenie - zapisuje plan ramowy wydarzeń	- czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formuluje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - wskazuje tekst główny i tekst poboczny - redaguje plan ramowy	- czyta głośno, wyraźnie - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - opisuje w 2–3 zdaniach Bazyliiska - określa cechy dramatu - rozwiija plan ramowy wydarzeń w plan szczegółowy	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - opisuje Bazyliiska - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny) - redaguje poprawny szczegółowy plan	- prezentuje informacje o autorze utworu - pracując w grupie, planuje scenografię, rekwizyty, kostiumy, ruch sceniczny - pracując w grupie, przygotowuje inscenizację przedstawienia <i>Legenda o warszawskim Bazyliisku</i>

		wydarzeń		wydarzeń	
97–98. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 4.					
99. Ruszamy w podróż do baśniowej krainy	- wymienia kolory znajdujące się na obrazie - wymienia przedmioty i postacie występujące na obrazie	- przedstawia elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	- określa dominujące na obrazie kolory - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie - określa nastrój, jaki wywołuje obraz	- opisuje umieszczone na obrazie przedmioty oraz postacie realistyczne i fantastyczne - opisuje pierwszy i drugi plan obrazu	- określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch - wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału
100–101. Dobroć nagrodzona	- czyta głośno i cicho - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne - określa, czym jest baśń - zapisuje ramowy plan wydarzeń	- czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - wymienia charakterystyczne cechy	- czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy głównej bohaterki utworu - wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni - redaguje ramowy plan wydarzeń	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni	- prezentuje informacje o autorze utworu - wyjaśnia przyczyny popularności baśni o Kopciuszu

		baśni		• przedstawia morał płynący z baśni o Kopciuszku	
102. „Nie pomoże dobra wróżka...”	• czyta głośno z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia tekst główny i poboczny	• czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje dialog i monolog • wskazuje elementy plakatu teatralnego	• czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • odczytuje humorystyczny charakter utworu • odczytuje informacje z plakatu teatralnego • określa cechy dramatu (podział na akty i sceny)	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • przedstawia morał płynący z przedstawienia • planuje grę aktorską i projektuje dekoracje, kostiumy, rekwizyty do przedstawienia • określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny, podział na akty i sceny)	• prezentuje informacje o autorze utworu • przygotowuje plakat teatralny do szkolnego przedstawienia dowolnej baśni • pracując w grupie, przygotowuje inscenizację <i>Kopciuszka</i>
103. Jak napisać zaproszenie?	• wymienia najważniejsze elementy zaproszenia • redaguje zaproszenie w sposób ustny	• redaguje zaproszenie według wzoru • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia	• redaguje zaproszenie • stosuje zwroty do adresata i charakterystyczne sformułowania	• redaguje pisemnie zaproszenie, uwzględniając konieczne elementy • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje zaproszenie i nadaje mu ciekawą formę graficzną

104. Jaką funkcję pełni przyimek?	wskazuje przymyki wśród innych części mowy	- wyszukuje przymyki w tekście - wskazuje wyrażenia przymikowe	rozpoznaje wyrażenia przymikowe	- określa znaczenie przymków w zdaniu - rozdziela wyrażenia przymikowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas	redaguje tekst z wykorzystaniem wyrazów przymikowych
105. W świecie baśni	- wymienia tytuły znanych baśni - rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów baśni - wymienia najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault	- opowiada swoją ulubioną baśń - opisuje magiczny przedmiot i jego właściwości	- prezentuje najbardziej znanych bohaterów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault - opisuje magiczne przedmioty i ich właściwości	- prezentuje najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault i ich twórczość - opowiada w ciekawy sposób ulubioną baśń - redaguje opis magicznego przedmiotu	przygotowuje pytania i zadania dla uczestników szkolnego konkursu czytelniczego <i>W świecie baśni</i>
106. Wędrowka pełna przygód	- czyta głośno - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - rozdziela wydarzenia realistyczne i fantastyczne - określa, czym jest baśń	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne - wymienia charakterystyczne cechy baśni	- czyta głośno, wyraźnie oraz cicho - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu - wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni	- prezentuje informacje o autorach utworu - rysuje ilustracje do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai

107. Jaką funkcję pełni spójnik?	wskazuje spójniki wśród innych części mowy	wyszukuje spójniki w tekście	uzupełnia wypowiedź pisemną odpowiednimi spójnikami	określa znaczenie spójników w zdaniu	redaguje tekst z wykorzystaniem spójników
108. Przecinki i spójniki	wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami	stosuje zasady użycia przecinka przed podanymi spójnikami	stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	poprawnie interpunkcyjnie zapisuje tekst	bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
109–110. Chciwość nie popłaca	- czyta głośno - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - nazywa wydarzenia realistyczne i fantastyczne - nazywa baśń	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne - wymienia charakterystyczne cechy baśni	- czyta głośno, wyraźnie oraz cicho - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne - określa 2–3 cechy bohaterów utworu - wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni - przedstawia morał płynący z baśni o rybaku i złotej rybce	- prezentuje informacje o autorze utworu - rysuje ilustracje do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai
111–112. Jak napisać opowiadanie?	- określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części - opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń	- opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi - redaguje początek opowiadania na podany	redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję	- redaguje opowiadanie twórcze - w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję - w wypowiedzi pisemnej	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze,

	• redaguje opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej	temat • redaguje opowiadanie zgodnie z planem		wydziała akapity	unikając powtórzeń
113. Dobroć nagrodzona	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • definiuje baśń	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • przedstawia pouczenie wypływające z baśni o szewczyku	• prezentuje informacje o autorze utworu • redaguje opowiadanie, którego bohaterem jest postać z baśni
113–114. Ucieczka z krainy baśni	• czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • definiuje baśń	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera utworu • wyraża swoją opinię o	• pracując w grupie, redaguje baśń

		oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni	• wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni	bohaterze i jego zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • rozpoznaje elementy rytmiczne utworu	
115–117. Praktyka czyni mistrza	• wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • zapisuje poprawnie wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu	• stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu	• tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> wymieniającym się na <i>g</i> , <i>z</i> , <i>ż</i> • korzysta ze słownika ortograficznego	• zapisuje poprawnie wyrazy z <i>h</i> niewymiennym	• zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • układa krótkie, zabawne historyjki, używając wyrazów z trudnościami ortograficznymi
118–119. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 5.					
120. Co jest ważne w życiu?	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • nazywa postaci występujące na obrazie	• prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa dominujące na obrazie kolory • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • wyjaśnia, o czym może myśleć bohaterka obrazu	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • wyjaśnia związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

121. Magiczne słowa	• czyta głośno • nazywa zwroty grzecznościowe	• czyta głośno i cicho • posługuje się zwrotami grzecznościowymi	• czyta głośno, wyraźnie • poznając nową osobę, przedstawia się w kilku zdaniach	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo • wyjaśnia, jak rozumie sformułowanie <i>słowa stanowią klucz do ludzi</i>	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>bon ton, taktowny, kindersztuba, savoir-vivre</i>
122. Jak przygotować podziękowanie?	• określa, czym jest forma podziękowania i wymienia jego najważniejsze elementy • redaguje ustne podziękowanie w określonej sytuacji	• redaguje podziękowanie według wzoru • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia	• redaguje podziękowanie • stosuje zwroty grzecznościowe	• redaguje pisemne podziękowanie, uwzględniając konieczne elementy • stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje podziękowanie
123. Gdy ludzie się różnią...	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	• proponuje inny tytuł dla fragmentu tekstu • samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego
124. Mogę przeciwstawić się przemocy	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów	• pracując w grupie, ustala zasady, których przestrzeganie sprawi, że każdy będzie się czuł w szkole bezpiecznie

		utworze	głównego bohatera utworu	utworu i ich relacje wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	
125. Jak rozwiązywać konflikty?	- czyta głośno, z podziałem na role - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze - wskazuje postacie oraz wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne	- czyta głośno, wyraźnie - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu - określa postacie oraz wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne - pracując w grupie, redaguje podziękowanie w imieniu Ikukiego	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu i ich relacje - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - pisze samodzielnie podziękowanie w imieniu Ikukiego	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów
126. Jak Karol Lew przeżywał stratę brata?	- czyta głośno - wymienia bohaterów utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze - nazywa uczucia: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i>	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohaterów utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	- czyta głośno, wyraźnie oraz cicho - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa 2–3 cechy bohaterów utworu - używa 2–3 nazw uczuć w notatce	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohaterów utworu i ich relacje - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu - używa w notatce nazw	- prezentuje informacje o autorze utworu - samodzielnie, poprawnie pod względem językowym i ortograficznym, opisuje fantastyczną krainę Nangijalę

				uczuć: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i>	
127. Jak zapisać rozmowę?	wskazuje dialog w tekście literackim	uzupełnia dialog odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi	- prowodzi rozmowy na zadany temat - dobiera synonimy do czasowników: <i>powiedzieć, mówić</i>	- redaguje dialog na określony temat - poprawnie zapisuje rozmowę	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje dialog, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne
128. Pisownia wielką literą – państwa, regiony, miasta, dzielnice, wsie	- wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów - wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi	- stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów - stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi	- poprawnie zapisuje nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów - korzysta ze słownika ortograficznego	poprawnie zapisuje małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych	zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia małą i wielką literą)
129. Lubię czytać komiksy	- odeczytuje dialogi w dymkach - wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	- czyta komiks - wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	- opowiada treść komiksu - wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	odeczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach	tworzy własny komiks z poznanymi bohaterami
130. Jak kot stał się lekarstwem na nerwy?	- czyta głośno, z podziałem na role - wskazuje bohatera utworu - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	- czyta głośno i cicho - przedstawia bohatera utworu - przedstawia miejsce i czas wydarzeń - formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	- czyta głośno, wyraźnie oraz cicho - określa narratora utworu - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa 2–3 cechy głównego bohatera	- czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze - określa cechy bohatera utworu	samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera

			utworu	• wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • wyjaśnia, co oznacza określenie <i>praktyczny</i> • przedstawia swoje sposoby radzenia sobie ze stresem	
131. Jak rozpoznać orzeczenie i podmiot?	• podaje nazwy głównych części zdania	• wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności • wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu	• wskazuje podmiot i orzeczenie w podanych zdaniach	• rozpoznaje główne części zdania w tekście	
132–133. Czym różni się zdanie od równoważnika zdania?	• określa, czym jest równoważnik zdania	• odróżnia zdanie od równoważnika zdania	• przekształca równoważniki zdania w zdania	• przekształca zdania w równoważniki zdania	
134. Przecinek w zdaniu	• wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	• stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu • stawia przecinek między wyrazami stanowiącymi wyliczenie	• poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe, stawiając przecinek przed spójnikami: <i>ale, lecz, czyli, bo, więc, a</i>	• stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	• bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
135–136. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 6.					
137. Gdybym znalazł się w takim miejscu...	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • nazywa postaci i elementy występujące na obrazie	• prezentuje postaci i elementy przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie	• określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła, ruch • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • określa nastrój, jaki	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • opisuje sposób	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy,

			wywołuje obraz	przedstawienia zjawisk przyrody: wiatru, chmur, deszczu • opisuje umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne	kompozycję, światło, ruch • układa krótkie opowiadanie o wydarzeniach rozgrywających się w miejscu przedstawionym na obrazie
138–139. Pragnienia a potrzeby	• czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera
140. Zatopić się w marzeniach	• czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny • definiuje wersy i rymy • wyjaśnia pojęcie adresata utworu	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera wiersza • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • wyjaśnia, dlaczego poeta nazywa bohatera marzycielem • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyraża swoją opinię o bohaterze wiersza • wypowiada się na temat swoich marzeń	• prezentuje informacje o autorze wiersza • samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego • używa zwrotów: <i>zatopić się w marzeniach</i>, <i>uciekać w świat marzeń</i>, <i>marzyć na jawie</i>
141. Jak napisać ogłoszenie?	• określa, czym jest ogłoszenie i wymienia jego najważniejsze elementy	• redaguje ogłoszenie według wzoru • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia	• redaguje ogłoszenie • pisze krótko, zwięźle i konkretnie • podaje informacje	• redaguje pisemnie ogłoszenie, uwzględniając jego konieczne elementy • w wypowiedzi pisemnej	• samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje ogłoszenie

			kontaktowe	stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny	
142. Kiedy marzenia się spełniają?	• czyta utwór głośno • definiuje pojęcie podmiotu lirycznego i adresata utworu • określa, czym jest wers, rym, refren	• czyta utwór głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny • wskazuje w tekście wersy i rymy • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu • wskazuje w utworze refren	• czyta utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat utworu • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wyszukuje w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca	• czyta utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyszukuje w tekście rady, jakich udziela osoba mówiąca	• odpowiada pisemnie na pytania zawarte w piosence: <i>Dokąd biegą sny, gdy mija noc? Gdzie czekają, aż je znajdzie ktoś?</i>
143. Marzenia się spełniają	• czyta głośno • wymienia bohaterów tekstu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa temat artykułu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w tekście artykułu • korzystając z podanego słownictwa, redaguje wypowiedź pisemną na temat przedstawiony w artykule	• zbiera informacje i opowiada o działalności Fundacji Mam Marzenie • zbiera informacje i sporządza notatkę do gazetki szkolnej na temat: <i>Wolontariat w naszej szkole</i>
144–145. Ciekawe pomysły	• czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze	• czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń	• czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o wynalazku, który miał szczególne znaczenie dla ludzi, oraz przygotowuje na ten temat notatkę

		przedstawionych w utworze	• określa 2–3 cechy bohaterów utworu	• określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach, ich zachowaniu i prezentowanych pomysłach	
146. Spotkanie z lekturą <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i>	• odczytuje dialogi w dymkach • wymienia bohaterów komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń	• określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach	• prezentuje informacje o autorze komiksu • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury
147. Marzenie o lataniu	• odczytuje dialogi w dymkach • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	• określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • układa ramowy plan wydarzeń • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • układa szczegółowy plan wydarzeń	• rysuje własny komiks o zabawnym wydarzeniu
148. Krótką historia komiksu	• rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów komiksów • podaje tytuł swojego ulubionego komiksu • wskazuje	• wymienia najbardziej znanych bohaterów komiksów • przedstawia w 2–3 zdaniach swój ulubiony komiks	• określa początki sztuki komiksowej w Polsce • przedstawia najbardziej znanych autorów komiksów • przedstawia swój	• prezentuje początki sztuki komiksowej w Polsce i na świecie • prezentuje najbardziej znanych autorów komiksów	• wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pierwszych polskich komiksach

	charakterystyczne cechy komiksu	- wymienia najbardziej znanych autorów komiksów - wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	ulubiony komiks - wskazuje charakterystyczne cechy komiksu - notuje w dowolnej formie najważniejsze informacje	- prezentuje ulubiony komiks - określa charakterystyczne cechy komiksu - sporządza notatkę	
149. Od marynarzy do rycerzy	czyta głośno, z podziałem na role	rozpoznaje charakterystyczne cechy wywiadu	notuje rady dla początkujących twórców komiksów	układa pytania do wywiadu	wyjaśnia pisemnie, jak rozumie ostatnie dwa zdania wypowiedzi Janusza Christy
150. Jak odróżnić zdanie pojedyncze od złożonego?	odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego	wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym	układa zdania złożone ze zdań pojedynczych	stosuje odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w zdanie złożone	
151. Czym różni się zdanie nierozwinięte od zdania rozwiniętego?	odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od zdania pojedynczego rozwiniętego	wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym rozwiniętym	rozwija zdania nierozwinięte w zdania rozwinięte	buduje zdania pojedyncze rozwinięte	
152. Przecinek w zdaniu złożonym	- wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu - wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek - wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka	stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu	poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe	stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji	bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
153. Marzę, by w przyszłości być...	- odczytuje dialogi w dymkach - wymienia bohatera komiksu - wskazuje	- czyta komiks - przedstawia bohatera komiksu i jego marzenia - przedstawia miejsce i czas wydarzeń	- określa 2–3 cechy bohatera komiksu - przedstawia marzenia bohatera komiksu - opowiada w kilku	- określa cechy bohatera komiksu - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w	- przedstawia w dowcipny sposób na kilku rysunkach swoje marzenia - samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi

	charakterystyczne cechy komiksu	• wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu	zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	komiksie • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • wypowiada się na temat własnych marzeń	tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze zatytułowane <i>Gdybym został Supermanem...</i>
154–155. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 7.					
156. Wakacje tuż, tuż...	• wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postaci występujące na obrazie	• prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie	• określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • określa nastrój, jaki wywołuje obraz	• opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • opisuje pejzaż i ukazane na obrazie postacie	• określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • wymyśla i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie